Nr. 12 Nal. pocz. opł. ryczałtem HRUDEŃ 1929 Rik IV (VIII)

RUSKA PRAWDA
(РУСКА ПРАВДА)

Wychodyt' raz na misiać

Peredpłata		Redakcja Administracja	CINA 15 GR
Czwert,riczna z peres. pocz. 0. 50 zł.		w Krakowi ul. Karmelicka 21	
Piwriczna . . . . 1 — zł		Konto czekowe P. K. O. Nr. 407. 105	
Riczna . . . . 2 — zł.			

CERKWA św. PETRA i PAWŁA w RYMI

ZA ZMINU PRAW I KONSTYTUCJI.

Wsi wże znaiut, szczo w os'atnich misiaciach rozhoroła borba pomezy posłamy a narodom szczo do zminy praw i konstytucji. Nyniszny sojm maje zminyty prawa, a jakby ich teper ne naprawyw, to zrobyły to nibby doperwa Sojm za 25 lit.

O szczo włastywo sia rozchodyt? Komu potreba toji zminy, a komu ona szkidływa? Otże w perszych rokach powojennych do Sojmu na posłiw dirwały sia riżni szkidnyky i worohy naroda. Uchwałyły sobi ony taki prawa, jaki dla nych sut dobri, a nekorysni dla narodu i derżawy.

Uchwałyły dla sebe take prawo wyborcze, szczoby wże na wiky wikow mohły wse buty posłamy, uchwałyły sobi pensji posolski, widobrały Prezydentowy Derżawy prawa, tak, szczo Win je włastywo tilky predstawnykom Derżawy bez żadnych, najmenszych praw do riadżenia

Posły widobrały narodowy prawo wyborcze na koho jemu sia schocze hołosowaty, a nakynuły prymusowo hołosowanie na numera, de znowa prawo pomistyły kandydatiw majut ony sami to jest partja. W toj sposib narid ne maje prawa wyboru ałe prawo widdały łysz hołos. Ponewołenyj czerez posłiw narid oczewydno prozriw i buntuje sia protyw posłiw i ichni prywiłeji.

Wsi gazety i na wsich zborach narid pimstuje na posłiw za znyszczenie kraju, za pereszkody w naprawi konstytucji, za widobranie narodowy i bidakam wsich praw. Posły ani rusz ne choczut czuty za zreczenie sia zdobutych sobi prywiłejiw. W swoich własnych gazetkach ony boroniat sia protyw żadań naroda i każut, bud'toby narid sam chotiw przwiłejiw dla posłiw i buw protywnyj naprawi Konstytucji.

Do pomoczy woroham narodu oczewydno pospiszyły takoż naszi panowe adwokaty z Unda. Wsiaka naprawa widnosyn w Polszczi dla nych jest nebażana, toteż wsimy syłamy idut ony w bij protyw uctywym posłam z t. zw. Bloku bezpartyjnoho, jakyj pry boci Marszałka Piłsudskoho chocze koncze sprowadyty naprawu derżawy.

My wsi bidaky stanemo po boci Marszałka Piłsudskoho i popremo Jeho i posłiw bezpartyjnych w dili zminy konstytucji. Ona musyt buty zminena, prawa posłiw zmenszeni, a Prezydenta zbilszeni jak persze cisaria, ordynacja wyboroza zminena i z poworotom wprowadżene hołosowanie na osoby po nazwzysku a ne na numera. Wtody wyberemo sobi posłiw jakych schoczemo, a na nakynenych nam czerez partji, a takoż szczoby posły za darmo posłowały a ne za hroszi po tysiaczi złotych kotri powynni zistaty dla bidnoho narodu.

Z wyny ksiondziw szyryt sia prawosławie.

U Lwowi pojawyła sia nowa gazetka ruska pid nazwow „Selanyn“, jaku kożdyj świtłyj czołowik i czestnyj gospodar powynen czytaty. Je ona ciłkowyto poświaczena praci dla naroda i jeho szczaścia, a protyw nyszczenia jeho czerez jeho smertnych worohiw i posłiw, jaki tumaniat narid i namowłajut do borby z Polakamy, kotri Rusynam niczoho ne wynni, a panowe posły i agitatory tymczasom wytiahajut z zakołotu koryść. Ich łajdacka robota wede sia tak wże wid kilkadesiat lit, koły to jeszcze za Austrji spodiwały sia riżni adwokaty i profesory korystyj, mandatiw posolskych, a najbilsze hroszej wid Austrji za zdradu bratiw— Polakiw.

Na rozkaz Austrji zaczały ony szyryty ukraiństwo i zmuszuwaty do toho chłopiw i tak im sia ta robota spodobała, szczo ju nawit‘ teper prodowżajut. Najhirsze to spysujut sia tut ksiondzy. Ti najbilsze zawynyły za borbu bratniu i ciłkom zabuły za Chrystowu nauku lubowy. Tymczasom narid boronyt sia protyw nasylstwa popiwskoho, jak może. Ałe, poneże epyskopy ruski takoż protyw bidnoho naroda i nasyłajut dali ukrainofilskych ksiondziw do ruskych sił, to chłopy ratujut sia perechodom na prawosławie, tak, szczo można skazaty, szczo ukrainofilski ksiondzy szyriat prawosławie swojeju agitacjeju, bo ony w perszim riadi polityczni agitatory, a wira u nych jakoś ne wydna.

Oś szczo pysze za tu sprawu „Selanyn“:

Wże bohato raziw my pysały o tim, szczoby świaszczennyky ruski ne miszały sia do polityky. Skilky to raziw howoryłyśmo, szczo w cerkwi ne wolno robyty wicza politycznoho, a tymczasom robyt sia!

Ksiondzy w cerkwi wyhołoszujut propowidy, w kotrych boroniat swoju partju Undo a napadajut na druhi partji, kotri im sołeju w oczach.

Kotryj z parochian ne chotiwby politycznо razom z jegomościom, to wże bida jeho, wsio jemu widmowlaje sia, a w dekotrych wypadkach i ostannioji spowidy.

Kożdyj takyj jegomość wyhladaje nemowby agitator politycznyj Zabuwaje, szczo maje win za zawdanie hołosyty w cerkwi słowo Boże wirnym, a ne wnosyty miż wirnych ferment polityczny.

Taki widnosyny (stosunky) buwajut miż ukrainofilskymy ksiondzamy wi Wschidnij Hałyczyni. Musymo skazaty takoż, szczo kożdyj ukrainofilskyj ksiondz zdyraje w strasznyj sposib toho bidnoho chłopa, ałe szczoby zrobyw szczoś, to wełyka ridkiść. Tomu to nas de dywuje, szczo po sełach narid ksiondziw ne poważaje i ne lubyt.

Hromada Turia hor. w powiti Starosambirskim wnesła do Starostwa zhołoszenie perechodu z hr. kat. na prawosławnyj obriad. W seło pryjichały prawosławnyj świaszczenyk razom z diakom i obniały cerkow w posidanie.

Jegomość ukrainofilskyj musiw cerkow i budynky parochialni opustyty, bo ciłe seło ne chocze jeho na oczy wydity czerez to, szczo wnosyw w hromadi i cerkwi neład i borbu politycznu, otże parafiane wzahali ne chotiat jeho i proneho znaty i czuty.

Szczo zrobyt teper toj ukrainofilskyj jegomość? Pryrodno jak bida, to do polskych właстej o pomicz w neszczastju. A teper spytajemo, skilky to raziw wystupajut ukrainofilski ksiondzy protyw właстyj i czesnych ruskych parochjan, namawlajut w dekotrych wypadkach do wystupu protywderżawnoho?

A skilky to raziw ukrainofilskyj „świaszczenyk“ kryczyt, szczo win sylnyj i nikoho ne boitsia? A tymczasom chłopy ruski wykydajut ukrainofilskoho świaszczennyka z parochji, a win skromneńkyj, skorczenyj we dwoje prychodyt do uriadu polskoho i prosyt (po polsky!)o pomicz. Czomuże win teper ne ide prosyty o pomicz do Unda i Ucha? Czomu kiondz Kunickyj i Tatomyr ne poidut tam na seło i ne widdadut jemu parochji nazad? Taż wy wsi sylni, uriadu ne słuchajete i druhych do toho namawlajete

Jak tak budut naszi ksiondzy dalsze postupaty, doczekajemo sia toji chwyli, szczo w korotkim czasi, rusyny masowo budut perechodyty na prawosławie. Na buducze ne treba interesowaty sia geszeftamy i politykow, a pylnuwaty cerkwy. Chrystos skazaw:„ Widdaj boże Bohowy, a cisarske cisarewy“.

Chto sije witer, toj zbyraje buriu. Stara posłowycia każe tak: „Sydy tycho w chati, taj ne rypajsia“.

NAPAD STUDENTIW NA RUSKI INSTYTUCJI U LWOWI.

(RODYCZI MUSIAT ZAPŁATYTY ZA SZKODY)

W jakij nenawysty ne tilky do polskoho ałe i do ruskoho narodu wychowujut sia uczenyky ruskych gimnazyj, pokazały ony w dny 21 łystopada u Lwowi

Jak raz wybrały ony deń uwilnenia Lwowa w 1918 roci wid austrjacko — ukraińskoji „armji“ czerez Lwowian. Koły w tim dny Lwowiane uroczysto światkowały tu wełyku i radisnu ricznyciu, mołodiż undiwska zibrała sia w bardy i zaczała robyty napady.

Nasampered z pałyciamy napała na dim, de mistyt sia rosyjskyj sowitskyj konsulat, taj trocha ponyszczyły uriadżenia u wnutri.

Riwnoczasno piszły napastnyky do napadu na ruski towarystwa, a to na „Narodnyj Dim“ przy ul. Rutowskoho, na redakcji gazet „Ruskij Hołos“ „Zemla i Wola, dali na „Stauropygijskij Instytut“, wreszti na Starorusku bursu uczniwsku pry ul. Kurkowij.

W Narodnim Domi ponyszczyły wsio, stoły, krisła, lustra, obrazy ne tilky rosyjskoho poeta Puszkina, ałe i nawit‘ Szewczenka.

W timże domi mistyt sia takoż towarystwo staroruskych studentiw „Druh“, do kotroho odnak napastnyky ne potrafyły wderty sia, powybywały tilky z dałeka wikna.

Taksamo ne potrafyły wderty sia huligany do prywatnoho pomeszkania dyrektora Werbyckoho, szturmowały wprawdi do dwerej, ałe zabrakło im sył do ich rozbytia. Wpały za to do lokalu „Ruskoho Kasyna“, de wsio ponyszczyły i poderły, jak to ti bandyty potrafiat. Pry tim pokrały szczo im sia w ruky popało.

W poworotnij dorozi spitkały na na schodach staroruskoho studenta Werbyckoho, jakyj wertaw do domu. Bidaka tiażko ukr. huligany pobyły po hołowi, tak, szczo neprytomnoho zabrano do szpytala. Potomu huligany ruszyły pid dim Towarystwa Kaczkowskoho pry ułycy Wałowij. Ałe tam brama buła zaperta i tilky undiwci wybyły kilka szyb Potomu ruszyły na Rusku ułyciu pid Staropygju: Wderły sia tam do Redakcji „Ruskoho Hołosa“ i „Zemli i Woli“. Ponyszczyły tam wsio i czastynno pokrały.

Wreszti distały sia demonstranty na ułyciu Kurkowu pid bursu Narodnoho Domu. Ałe tam wże dowidały sia napered staroruski studenty za napady undiwskych bandytiw. Tak i distały

tam trocha wid ruskych studentiw taj skoro wybywszy trocha szyb wtikły. Paru ukr. studentiw odnak policja aresztowała i zamknuła do kryminału. Za szkody czerez nych wyriadżeni majut zapłatyty ichni rodyczi.

Nejeden bidak ne maje szczo jisty, a tut prychodyt jemu płatyty tysiaczi zołotych, bo synowy jeho undiwci zawernuły w hołowi.

SŁAWNE WICZE W LASZKOWI ZA POLSZCZOW.

W seli Laszkowi powit Radechiw widbuła sia z poczatkom łystopada wełyka uroczystiść. Oto staraniem tamosznoho parocha Jaworskoho uriadyły Laszkowiane pamiatku zamuczenych czerez Austrju w Talerhofi tysiacziw ruskych ksiondziw, czestnych selan taj uczyteliw.

Nasampered widprawłeno panachydu za duszi talerhofskych muczenykiw. Ciła cerkow buła powna naroda, jakyj z podalszych nawit' storon prybuw tut świątkowaty pamiatku swoich błyżkych i znajcmych. A nema w tych storonach ani odnoji majże rcdyny tak ruskoji jak i polskoji, kotraby ne utratyła kohoś kazamałach barakiw talerhofskych. Słezy krutyły sia w oczach naroda, koły chor cerkownyj widśpiwaw za neszczasnykiw żałibni pisni, a płaczem napcwnyw sia cerkownyj cmyntar, jak hołcwa Narodnoho Dcnu zi Lwowa Mychail Baczyńskyj prcmowyw do zibranych pryhadujuczy straszni czasy z kincia proklatoji pamiaty Austrji, jak to bez żadnoji pryczyny aresztowały Nimci i Madiary chłopiw, jak zaśwityły lampu w chati, jak wyjszły zi świczkow na podwirie, jak wyjszow chtoś wytrepaty chustyı u. W tim wsim niuchały Nimci ta ich agenty ukrainofiły zdradu, taj na łeda ich donos aresztowały ruskoho bidaka, ksiondza, czy małeńki dity, wcłokły ich hrcmadamy jak bandytiw, po dorozi były kolbamy, ne dawały jisty, a wreszti tak w tim zemskim pekli, w proklatim Talerhofi dobyły bidakiw ruskych do reszty hołodom, tyfom, cholercw.

Oj, hirki słezy jidut do oczej, koły wspomne sia ti wsi łajdactwa nimecki nad bezboronnym narodcm, a szcze bilsze hirki, koły pryjde zhadaty za spiłku ukrainofiliw z tymy złoczynciamy Bchom proklatymy.

A jeszcze bilsze żal stykaje serce, jak wspimnu, jak to na własni oczy baczyw, jak w serpny 1914 roku prowadenych na ułycy Błonnij u Lwowi syweńkych ksiondziw żydky były po twary, plowały na nych. Udarenyj ksiondz syweńkyj jak hołub, aż zastohnuw, zapłakaw i takym okom żałisnym pohlanuw na swoho napastnyka, kotrym prosyw Boha o karu za ti straszni zbrodni na Austrju, popownen! na Bohu ducha wynnych ludiach, Zbłyżyty sia do bidakiw ne buło można, podaty wody czy chliba.

A skilko to widrazu na miscy Nimci roztrylały za jakeś szpthuństwo! Taż to kłycze o pimstu do neba na złoczynciw. Ałe kara na Austrju pryjszła. Rozirwały ju na dribni kawałky, a ci sara wyhnały na czotyry witry Za to nasza Witczyna Polszcza riwno nam i Polakam doroha powstała na hruzach Austrji do sławy i do toho, szczoby takoż resztky austrjackoho panowania w ukrainofilstwi zczezły.

Jeszcze konajucza Austrja probowała stwoıyty swoju Ukrainu, ałe i ta nezabawom pod łyła sud'bu swojeji opikunky— Austrji.

Pidczas promowy jakyjś student kryknuw: „ja ukrainec“ Na to ksiondz kryknuw do neho: „ja mij did pradid bułyśmo Rusynamy, tak i ty prysiahaj“. Zaslipłenyj wysłannyk ukrainofilskoho ksiondza Pełecha musiw czymskorsze wtikaty, bo narid buwby ho roznis w kawałky.

Po promowi zibrani uchwałyły wysłaty taki uchwały:

„Czotyry tysiaczi selan inteligencji zibranych na torżestwach talerhofskych w Laszkowi zasyłajut Panu Prezydentowy Riczypospołytoji, oraz Marszałkowy Piłsudskomu w 11 ricznyciu widzyskania nezałeżnosty NASZOJI DERŻAWY hłuboki wyrazy hołdu i czesty“.

Probudżuje sia chłop i zwertaje sia ławow protyw worohiw derżawy.

SWIATO NEPIDŁEHŁOSTY W BUCZACZY.

W cerkwi hr. kat. św. Mykołaja w Buczaczy widprawłeno w dny 11 łystopada uroczysto służbu Bożu z nahody świata nezałeżnosty Polszczy. Po nabożeństwi uformowaw sia wełykyj pochid, jakyj złuczyw sia z pochodom z kostełą, taj perejszow ułyciamy mista. W torżestwi wziały uczaść wsi meszkanci, własty i mołodiż.

— o —

Hrudeń maje dniw 31.

Kalendar hrecko—katołyckyj.

1	Ned.	Plat. Rom.
2	Pon.	Awdja
3	Wtor.	Awd i W.
4	Ser.	WOW. i Boh.
5	Czetw.	Fyłymona
6	Piat.	Amfiłocha
7	Sub.	Kateryny
8	Ned.	Kłymenta
9	Pon.	Ałypija
10	Wtor.	Jakowa m.
11	Ser.	Stefana
12	Czetw.	Paramona
13	Piat.	† Andreja
14	Sub.	Hrud. Nau.
15	Ned.	Awakuma
16	Pon.	Sofonja pr.
17	Wtor.	Warwary
18	Ser.	Sawy, Ch.
19	Czetw.	Nykołaja
20	Piat.	Amwrozja
21	Sub.	Patapija
22	Ned.	N. Zasz. Sz.
23	Pon.	Miny
24	Wtor.	Danyiła
25	Ser.	Spiryd.
27	Czetw.	† Ewhena
27	Piat.	Tyrsa m.
28	Sub.	Elewterja
29	Ned.	Agadja pr.
30	Pon.	Danyiła pr.
31	Wtor.	Sewaszana

Z KRAJU.

Aresztowanie w Proświti.

W czytalni Proświti z Zaszkowi pow. Lwiwskoho i w tamosznij ruskij koperatywi żandarmerja pereprowadyła rewizju na kotroji pidstawi aresztowała hołowu Proświty Ciechanowskoho i uriadnyka koperatywy Babrycza, poczim wywezeno ich oboch do wiaznyci do Lwowa. Ti rewizji pozistajut w zwiazy z protyderżawnow agitacjow Selrobu.

Zjizd Rusko – polskoho Towarystwa „Zhoda“.

U Lwowi widbuw sia w dny 1 hrudnia zahalnyj zjizd człeniw Rusko—polskoho Towarystwa „Zhoda“. W zjizdi brały uczaść predstawyteli towarystwa z riżnych storon kraju. Otworyw zjizd człen Towarystwa z powitu turczańskoho. Prysutni uchwałyły wysłaty telegramu do Pana Prezydenta Derżawy Mośnickoho i do Marszałka Piłsudskoho z wyrazamy hołdu i czesty, taj zapewneniem prywiazania do wspil-

noji Witczyny — Polszczy.

Na zakińczenie widbuły sia wybory w jakych zistały wybrani do zariadu Petro Wyszniowskyj, Fyłyp Iwasyk, Iwan Maciałyk taj Franciszok Borkowskyj.

Nowe Towarystwo „Zhoda“ rozwynuło sia najlipsze w powiti turczańskim i trocha w lwiwskim a jest nadia, szczo rozwyne sia uspiszno w ciłim kraju.

Żełajemo „Zhodi“ jaknajlipszoho rozwytku i rozszyrenia sia po wsich zakutkach naszoho kraju i tam, de woroża derżawi agitacja otumanyła bidnyj narid na jeho i Witczyny neszczaście.

„Szczaść Boże“.

Okradenie cerkwy.

W seli Długa pow. Gorłyci zistała okradena cerkwa hrecko—katołycka. Jak sia pokazało, zrobyły to misoewi gospodary a to z pryczyny borby pomeży nymy a ksiondzom hreko—katołyckym, kotryj szyryt ukraiństwo, a chłopy je tomu protywni. Dlatoho chłopy choczut perejty na prawosławie a uważajuczy szczo majno, cerkowne jest ich, wijszły w noczy czerez wikno do cerkwy i zabrały 5 choruhow, 3 lichtari, 3 knyhi cerkowni i naczynia do służby Bożoji. Agitacja ukraińska wede aż do takych złoczyniw chłopiw, kotri borcniat sia protyw toji agitacji.

Zabijstwo 5 ludej.

W odnim seli pow Pleszew staraw sia o ruku sestry uczytela tamosznyj syn gospodaria. Ciła rodyna jeho buła protywna tomu suprużestwu tak i pereszkodżuwała jemu, jak mohła

Gospodar wpaw onodi w taku złiść, szczo w noczy sokyrow zabyw wsich swoich bratiw, sestry i matir, rubajuczy na prawo i na liwo jak bożewilnyj.

Strasznyj toj złoczyn wykłykaw wełyke poruszenie sered meszkanciw citoji okołyci.

ZI SWITA

Nimci tikajut z Rosji.

Z bolszewyckoji Rosji wyjichało około 10 tysiacz rodyn Nimciw, jaki tam nad rikow Wołhow sydiły wid sto lit Ne spodobały sia im bolszewycki poriadky i „socjalizacja“ zemli to jest uznanie zemli za własniść derżawy, tak i postarały sia o wyjizd z Rosji uważajuczy, szczo lipsze stratyty tu zemlu, czym dali muczyty sia pid bolszewykamy.

Kolonisty nimecki pryjichały razom z dit'my i żinkamy do odnoji prystani w Kilonji w Nimeczczyni na tymczasowyj pobut, a z widtam pojidut dali do Ameryky.

Morozy w Ameryci.

Koły u nas panujut tepła i pohoda to w Ameryci rozpoczały sia wełyki morozy, kotri dosiahły daleko na połudne, de wse je tepło.

Bohato osib stratyło żytie z morozu. Na wełykych ozerach stanuły parochody z pryczyny. szczo pereważno zamerzła woda. U nas odnak je teper w hrudny tak tepło, jak u weresni. Ne znaty tilky, czy to ne zaszkodyt zasiwam i czy wkorotci ne zapanujut morozy jak tamtoho roku.

Spałenie św Pyśma.

W Rosji po tanowłeno, szczo wsi świati pyśma religijni majut buti spałeni publyczno, a to i biblja chrystyjan, „kozan“mahomadan i „tałmud“ żydiw.

Pereslidowanie wsich wir dijszło w Rosji do wercha, uriadżujut tam publyczni pochody pidczas kotrych wyśmiwajut Boha i wiru. A ne treba zabuwaty, szczo w Rosji dity do 18 roku żytia ne pobyrajut żadnoji nauky religji, ani ne chodiat do cerkwy.

Czy odnak to pereslidowanie wiry ne pryczynyt sia do jeji skriplenia? Zdaje sia, szczo własne Rosjane hornut sia teper bolsze do Boha, czym dawnijsze.

Wojna w Chinach.

Wojna Chin z Rosju włastywo pokinczyła sia, taj Chiny zhodyły sia na zawiszenie broni, pid warunkom, szczo

1) wsio werne do toho stanu, jakyj buw pered wojnow, a to tak pid wzladom zworotu Chinam zaniatych zemel, jak

2) wsi uriadnyky koliji mandżurskoji wernut do praci z wyimkom agitatoriw komunistycznych.

Obom storonam wże dosyt' toji wojny tak pewne jest, szczo perestanut wojennych krokiw. Ałe najbilsze wojujut ne tak Chinczyky, jak „biłogwardyjci“, to jest buwszi carski sałdaty, jaki zi wsich storon świta stiahajut sia do borby z bolszewykamy.

DE SCHOWAW SIA CZOŁOWIK?